

[Hanne Thanning Jacobsen]

betyder, nemlig »det glade budskab«, det glade budskab om raketten.

Til alle tider har der været mænd, der har taget afstand fra krig, og mange er da også med i arbejdet i vor tid, men hvis vi ser på fredsbevægelserne, så kan vi konstatere, at den overvejende del af de aktive er kvinder. Det var kvinder, der startede Fredsmarch 81, København-Paris, 82, Stockholm-Moskva-Minsk, og 83, Oslo-New York-Washington.

Udgangspunktet er, at vi mener, der er tre helt grundlæggende forskelle i den mandlige og kvindelige opfattelse af krig og militær: drenge og mænd opdrages til at tro på, at de kan vinde. Som kvinder ved vi, at vi bliver ofre. Militæret er for mænd et menneskeligt fællesskab og kammeratskab. For kvinder er det noget med, at den og dem, de holder af, skal slås ihjel. Mænd og kvinder har et forskelligt forhold til ejendomsretten. Mænd har altid skullet forsvare territorier, men globalt set er kvinder besiddelsesløse.

Bl.a. af disse grunde finder jeg, at kvinder har en helt anden indfaldsvinkel til fredsarbejdet.

Efter de tre store marcher lavede nordiske kvinder fredslejr uden for Stockholm ved konferencen om sikkerhed og tillidskabende foranstaltninger. Kvinderne i Greenham Common har, som de siger, ikke siddet i mudder i 3 år for ingenting. Kvinder i Comiso i Italien, I Seneca Falls i USA, i Ravnstrup, har også på denne måde fortalt, at de er villige til at forlade hus og hjem for at protestere mod a-våben. Med det mål at arbejde for at gøre Norden til en traktatfæstet a-våbenfri zone har kvinder været initiativtagere til Traktat Nu-kampagnen.

Alt dette er med de særlige forudsætninger, kvinder har for fredsarbejde, et udtryk for en forventning om, at parlamenterne i alle lande lever op til deres moralske ansvar, til erkendelsen af, at fred og retfærdighed er et uadskilleligt hele, og et budskab om, at de mindre lande i de to pagter er dem, der kan og bør stikke hul på den byld, som våbenarsenaler indeholdende 1 million gange Hiroshimabombens sprængkraft repræsenterer.

Danske kvinder bør give liv til troen på, at nu siger Danmark fra. Folketingets kvindelige medlemmer må kunne stå sammen, og de mandlige håber jeg går med til, at vi giver liv til håbet ved et ja til, at dagen den 1. november 1985 er den dag, vore efterkommere vil

huske, fordi vi erklærede Danmark atomvåbenfrit under alle omstændigheder.

Per Stig Møller (KF):

Jeg bemærkede med interesse dialogen mellem hr. Kofod-Svendsen og hr. Lasse Budtz om den socialdemokratiske delegationsrejse til Moskva og de forskellige referater, vi har fået af denne rejse.

Hr. Lasse Budtz ville ikke forklare forskellen mellem TASS' og sit referat, for at gå i detaljer ville være forkert, sagde hr. Lasse Budtz. Men så vidt jeg kan se af disse to referater, er det ikke detaljer, der skiller dem. Hvorfor er det da forkert? Det har faktisk stor interesse for Danmark, hvad socialdemokratiet mener, og for den danske offentlighed at få at vide, hvad socialdemokratiet får ud af sine samtaler ude i verden, ikke mindst i Moskva. Det spiller heller ikke en uvæsentlig rolle for dette tings beslutninger. Denne debat hører til de vigtigste, vi overhovedet har i dette ting. Det drejer sig jo om Danmarks fremtid.

Om Danmarks fremtid talte hr. Stinus, der ønskede en dristig bondeåbning i det skakspil, som sikkerhedspolitik er. En sådan bruges nu kun, hvis man er i en fortvivlet situation eller frygter at komme til at stå i en remissituation. Mener det radikale venstre, at vor situation er fortvivlet? Frygter man remis, eller er remis ikke noget, man må foretrække i den situation, vi er i?

Hvis vi skal bryde ud af denne situation og risikere bonden, så vil jeg godt vide, hvem der er bonden i dette spil. Det vil også interessere den danske offentlighed. Er det Danmark, der er bonden, eller er det en anden, der er bonden? Det vil interessere den, der skal risikeres. I hvert fald har man aldrig oplevet en dristig bondeåbning, uden at bonden er gået tabt.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Dagens debat blev i højere grad, end jeg havde søgt at lægge op til, en sikkerhedspolitisk debat, snarere end en bred udenrigspolitisk debat. Det vil jeg naturligvis tage som et udtryk for, at der ikke har været de store indvendinger mod min redegørelse, og det er jeg selvsagt taknemlig for. Der er flere af indlæggene, der kalder på en kommentar.